EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 24.11.2021
COM(2021) 742 final

Priporočilo

PRIPOROČILO SVETA

o ekonomski politiki euroobmočja

{SWD(2021) 362 final}

Priporočilo

PRIPOROČILO SVETA

o ekonomski politiki euroobmočja

SVET EVROPSKE UNIJE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 136 v povezavi s členom 121(2) Pogodbe,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97 z dne 7. julija 1997 o okrepitvi nadzora nad proračunskim stanjem ter o nadzoru in usklajevanju gospodarskih politik[1] ter zlasti člena 5(2) Uredbe,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1176/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o preprečevanju in odpravljanju makroekonomskih neravnotežij[2] in zlasti člena 6(1) Uredbe,

ob upoštevanju priporočila Evropske komisije,

ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-finančnega odbora,

ob upoštevanju mnenja Odbora za ekonomsko politiko,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Po zelo globoki recesiji leta 2020 gospodarstvo euroobmočja doživlja trdno in hitro okrevanje. Rast BDP v drugem četrtletju leta 2021 je presegla pričakovanja, po podatkih iz jesenske gospodarske napovedi iz leta 2021 pa naj bi se BDP euroobmočja v letu 2021 povečal za 5,0 %. Gospodarstvo euroobmočja naj bi v četrtem četrtletju leta 2021 ponovno doseglo raven BDP pred krizo. Do drugega četrtletja leta 2021 je sedem držav euroobmočja že doseglo raven BDP pred krizo. Letni BDP euroobmočja naj bi se v letu 2022 povečal za 4,3 %. Domače povpraševanje je glavno gonilo rasti BDP, povezano z omilitvijo omejitev po uvedbi cepljenja, postopnimi izboljšavami na trgih dela, črpanjem dodatnih prihrankov, ustvarjenih v obdobjih, ko so veljale omejitve gibanja, in močno rastjo naložb, ki je posledica ugodnih pogojev financiranja in podpore politike iz instrumenta NextGenerationEU. Države članice euroobmočja so v skladu s priporočili same in skupaj v okviru Euroskupine sprejele ukrepe za zagotovitev naravnanosti politike, ki podpira okrevanje po krizi zaradi COVID-19. V prihodnosti negotovost in tveganja ostajajo visoki, tudi kar zadeva razvoj pandemije v EU in zunaj nje.

[1] UL L 209, 2.8.1997, str. 1.

[2] UL L 306, 23.11.2011, str. 25.

(2) Med letom je močna rast domačega povpraševanja naletela na omejitve na strani ponudbe, vključno s pomanjkanjem vhodnih komponent in motnjami v logistiki. Poleg tega je pomanjkanje delovne sile ter znanj in spretnosti v nekaterih sektorjih in državah članicah vse bolj zaskrbljujoče. Inflacija v euroobmočju po več letih zelo nizkih stopenj od začetka leta 2021 narašča, zlasti zaradi dviga cen energije in ozkih grl v dobavni verigi, kar kaže na to, da gre za prehoden pojav, povezan s procesom prilagoditve po zaprtju. Inflacija v euroobmočju je septembra 2021 dosegla najvišjo raven v zadnjem desetletju, in sicer 3,4 %.

(3) Leta 2021 se je evropska strategija za okrevanje osredotočala na izvajanje instrumenta NextGenerationEU in njegovega največjega instrumenta, mehanizma za okrevanje in odpornost[3]. Po pozitivnih ocenah Komisije je Svet do sredine novembra 2021 sprejel načrte za okrevanje in odpornost 22 držav članic, vključno z 18 državami euroobmočja. V naslednjih letih bo izvajanje reform in naložb v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost zelo pozitivno vplivalo na delovanje gospodarstev euroobmočja. Mehanizem bo glede na ključ, uporabljen za dodeljevanje sredstev, spodbujal navzgor usmerjeno ekonomsko in socialno konvergenco v vseh državah članicah euroobmočja. Poleg tega je okrepil zaupanje in prispeval k ohranjanju rasti in makrofinančne stabilnosti ter tako uravnotežil kombinacijo politik in dopolnil ukrepe Evropske centralne banke (ECB). Poleg podpore okrevanju je cilj mehanizma za okrevanje in odpornost strukturno preoblikovanje gospodarstev držav članic, predvsem za doseganje zelenega in digitalnega prehoda. Namen izvajanja usklajenih naložb in reform v okviru mehanizma je skupaj z uporabo kohezijskih skladov povečati odpornost euroobmočja na prihodnje pretrese in trajno povečati potencialni proizvod, podpreti zaposlovanje in obravnavati socialne izzive. Poleg tega bo dolg, denominiran v eurih, ki ga je izdala Unija za financiranje mehanizma, povečal globino in likvidnost evropskih kapitalskih trgov ter pripomogel h krepitvi eura kot mednarodne valute.

(4) Izvajanje reform in naložb, vključenih v načrte za okrevanje in odpornost, bo omogočilo izplačilo sredstev iz mehanizma in učinkovito prispevalo k uresničevanju prednostnih nalog politike euroobmočja, vključno s priporočili Sveta o ekonomski politiki euroobmočja[4]. To bo med drugim vključevalo krepitev nacionalnih institucionalnih okvirov, podpiranje visokokakovostnih javnih naložb, ukrepe politike v podporo socialni koheziji ter pravičnemu zelenemu in digitalnemu prehodu. To bi moralo prispevati k zagotavljanju trajnostnega in vključujočega okrevanja, ohranjanju potenciala rasti in krepitvi odpornosti. To je v skladu z letnim pregledom trajnostne rasti in štirimi razsežnostmi konkurenčne trajnostnosti, tj. okoljsko trajnostnostjo, produktivnostjo, pravičnostjo in makroekonomsko stabilnostjo[5].

(5) Ekonomske politike, ki zagotavljajo ustrezno podporo in se medsebojno krepijo, so zagotovile učinkovito makroekonomsko stabilizacijo in omejile učinek na rezultate na trgu dela, zmanjšale tveganja za nastanek trajnih negativnih posledic in podprle

---

3 Uredba (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost (UL L 57, 18.2.2021, str. 17).

4 Priporočilo Sveta z dne 13 julija 2021 o ekonomski politiki euroobmočja, UL C 283, 15.7.2021, str. 1.

5 Letni pregled trajnostne rasti 2022, COM(2021) 740.

hitro okrevanje gospodarstva. Skladna kombinacija denarnih in fiskalnih politik ter strukturnih reform in ukrepov za ohranjanje finančne stabilnosti bo še naprej bistvenega pomena za dobro delovanje euroobmočja, ob doslednem spoštovanju vlog držav članic in institucij v skladu s Pogodbo.

(6) Cilji ukrepov denarne politike ECB so zagotoviti nemoteno delovanje različnih segmentov finančnega trga in ohranjati transmisijske kanale denarne politike nedotaknjene ter končno tudi zaščititi srednjeročno stabilnost cen. ECB je julija 2021 objavila novo strategijo denarne politike. Nova strategija določa simetrično ciljno stopnjo inflacije v srednjeročnem obdobju v višini 2 %. Svet ECB je tudi potrdil, da sklop obrestnih mer ECB ostaja njen glavni instrument denarne politike. Oktobra 2021 je ECB začela dveletno preiskovalno fazo o digitalnem euru. Uvedba digitalnega eura bi zahtevala posredovanje zakonodajalca Unije na podlagi člena 133 PDEU. Izdaja takšne digitalne valute centralne banke bi lahko med drugim zagotovila stalno oskrbo z javnimi sredstvi v digitalni obliki, podprla digitalizacijo evropskega gospodarstva in dejavno spodbujala inovacije na področju plačil malih vrednosti[6]. Poleg tega bi prispevala h krepitvi mednarodne vloge eura in odprte strateške avtonomije Evrope.

(7) Evropska komisija je 19. oktobra 2021 ponovno začela razpravo o pregledu ekonomskega upravljanja, da bi dosegla široko soglasje o tem, kako povečati učinkovitost in preglednost okvira, odpraviti makroekonomska neravnotežja in obravnavati fiskalne izzive na rasti in prehodu prijazen način, ob upoštevanju izkušenj, pridobljenih med krizo zaradi COVID-19.

(8) Javnofinančni primanjkljaj v euroobmočju kot celoti naj bi v letu 2021 dosegel 7,1 % BDP, v letu 2022 pa naj bi se zmanjšal na 3,9 %. Fiskalna naravnanost euroobmočja, ki izhaja iz nacionalnih proračunov in proračuna EU, naj bi v letih 2021 in 2022 ostala spodbujevalna (1,75 % oziroma 1 % BDP). Leta 2022 bodo javne naložbe, financirane na nacionalni ravni in ravni EU, prispevale k spodbujevalni naravnanosti. Od novembra 2021 bo 18 nacionalnih načrtov za okrevanje in odpornost držav euroobmočja, ki jih je doslej odobril Svet, v obdobju do leta 2026 državam članicam euroobmočja zagotovilo obsežno finančno podporo v višini do 262 milijard EUR v obliki nepovratnih sredstev in 139 milijard EUR v obliki posojil. Usklajevanje nacionalnih fiskalnih politik ob doslednem spoštovanju Pakta za stabilnost in rast je ključnega pomena za učinkovit odziv na krizo zaradi COVID-19, trajnostno okrevanje ter pravilno delovanje ekonomske in monetarne unije (EMU). Splošna odstopna klavzula bo v letu 2022 ostala aktivna, v letu 2023 pa naj bi se deaktivirala. Z okrevanjem gospodarstva se fiskalna politika preusmerja od začasnih izrednih ukrepov k ciljno usmerjenim ukrepom za podporo okrevanju. Povečanje deleža javnega dolga (s 85,5 % BDP v letu 2019 na 100 % BDP v letu 2021) odraža skupne učinke zmanjšanja proizvodnje in potrebnega odziva politike na zelo velik pretres zaradi COVID-19. Ker pa so bili deleži dolga v nekaterih državah članicah euroobmočja visoki že pred pretresom, bo postopno, stalno in rasti prijazno zmanjševanje dolga cilj politike v velikem delu euroobmočja.

---

[6] Glej poročilo ECB „Report on a digital euro“ iz oktobra 2020, na voljo na https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/Report_on_a_digital_euro~4d7268b458.en.pdf.

(9) V zvezi s tem se zdi zlasti pomembno izboljšanje strukture javnih financ, vključno s spodbujanjem naložb, kakovostjo proračunskih ukrepov in zagotavljanjem dolgoročne vzdržnosti javnih financ, tudi zaradi podnebnih sprememb ter zelenega in digitalnega prehoda. S pripravo zelenega proračuna, pregledi porabe, dobro delujočimi shemami upravljanja javnih naložb in učinkovitimi okviri javnega naročanja se lahko ustvari fiskalni manevrski prostor za dodatne javne naložbe. Reforme za učinkovitejšo in pravičnejšo politiko prihodkov so po krizi zaradi COVID-19 postale še pomembnejše. Še vedno obstajajo možnosti, da bi davčni sistemi v euroobmočju postali bolj rasti in okolju prijazni, zlasti z zmanjšanjem davčnega primeža stroškov dela, ki je v večini držav članic euroobmočja še vedno visok. Z ukrepi, ki obravnavajo agresivno davčno načrtovanje, izogibanje davkom in davčne utaje, lahko davčni sistemi postanejo učinkovitejši in pravičnejši, hkrati pa podpirajo okrevanje in povečujejo prihodke iz davkov. Zaradi globalizacije je treba prilagoditi davčni okvir, da bo ustrezal vse bolj digitaliziranemu gospodarstvu. V okviru vključujočega okvira OECD/G20 za preprečevanje erozije davčne osnove in preusmerjanja dobička je bil dosežen sporazum o reformi globalne obdavčitve, da se omeji škodljiva davčna konkurenca.

(10) Hiter in odločen odziv politike na nacionalni ravni in ravni Unije, tudi prek instrumenta NextGenerationEU, je bil učinkovit pri blaženju učinka krize na gospodinjstva in podjetja. Zaradi tega usklajenega ukrepanja so se razlike povečevale manj, kot je bilo sprva pričakovano, dolgoročne negativne posledice pa so bile ublažene. Podpora politike, vključno s shemami skrajšanega delovnega časa in drugimi ukrepi za ohranjanje delovnih mest, je pomagala ohraniti aktivnost podjetij skozi celotno krizo ter je omejila rast stopnje brezposelnosti in zmanjšanje razpoložljivega dohodka. Čeprav so se stopnje insolventnosti povečevale, so v letu 2021 ostale omejene kljub postopni odpravi podpornih ukrepov. Tudi na trgih dela se kaže postopno izboljšanje, saj se je zaposlenost v drugem četrtletju leta 2021 vrnila na 72,2 %, v primerjavi z najvišjo vrednostjo pred COVID-19, ki je v zadnjem četrtletju leta 2019 znašala 72,9 %. Pospešeno uvajanje digitalne tehnologije med krizo bi lahko imelo pozitiven učinek na produktivnost, če se bo ohranilo skozi čas. Kljub temu je imela kriza zaradi COVID-19 znatne teritorialne, sektorske in distribucijske posledice, ki bodo zahtevale prerazporeditve znotraj držav in sektorjev ter med njimi, kar bo delavcem in podjetjem povzročilo znatne stroške prehoda.

(11) Čeprav je stopnja stečajev do zdaj le zmerno narasla, imajo številna podjetja zaradi pandemije slabše bilance stanja, kar bi lahko omejilo njihovo zmožnost financiranja naložbenih projektov v bližnji prihodnosti in ogrozilo njihovo sposobnost odplačevanja. Med okrevanjem bi bilo treba podporo postopoma ukiniti in jo bolj ciljno usmeriti. Manjša uporaba dolžniških instrumentov bi omejila pogojne obveznosti in pomagala ohraniti naložbeno zmogljivost podjetij. Pravočasen umik podpornih ukrepov politike pomeni iskanje ravnotežja med podpiranjem naložb in zaposlovanja ter izogibanjem propadom podjetij, ki so sposobna preživeti, na eni strani, ne da bi ovirali urejen izstop nedonosnih podjetij v srednjeročnem obdobju na drugi strani. V zvezi s tem so ključnega pomena izboljšanje dostopa do financiranja za podjetja, krepitev bilanc stanja podjetij ter povečanje zmogljivosti in učinkovitosti insolvenčnih okvirov. Nacionalne ureditve v zvezi z insolventnostjo se v

euroobmočju močno razlikujejo, zato bodo potrebni ukrepi za povečanje zmogljivosti, ki bodo omogočili učinkovit upravni in pravosodni sistem. Izboljšanje insolvenčnih okvirov lahko prispeva tudi k izboljšanim bilancam stanja v bančnem sektorju, kar pozitivno vpliva na ponudbo kreditov. Direktivo o prestrukturiranju in insolventnosti[7], katere namen je v državah članicah uvesti minimalne standarde glede preventivnega prestrukturiranja in odpusta dolgov za podjetnike, bo treba prenesti v nacionalno zakonodajo do 17. julija 2022. Poleg tega je povezovanje kapitalskih trgov EU ključnega pomena za zagotavljanje alternativnih virov financiranja podjetjem, ki dopolnjujejo bančna posojila. Z napredkom glede unije kapitalskih trgov[8] se lahko izboljša dostop do financiranja za podjetja v euroobmočju, spodbudijo dolgoročne naložbe v zelene, nove tehnologije in infrastrukturo, spodbudijo naložbe lastniškega kapitala in odpravijo čezmejne ovire za naložbe, vključno z uskladitvijo nekaterih vidikov materialnega prava o postopkih v primeru insolventnosti.

(12) Čeprav zaposlovanje hitro okreva, bodo kriza in močna prizadevanja za okolju prijaznejše gospodarstvo trajno vplivali na nekatere sektorje, posebne kategorije delavcev in regije. Nova delovna mesta se lahko razlikujejo od delovnih mest, ki so bila izgubljena zaradi krize. Zastoji v dobavni verigi lahko upočasnijo ponovno rast zaposlovanja v nekaterih sektorjih. Ukrepi politike, ki olajšujejo prehode med zaposlitvami in ponovno vključevanje na trg dela, bodo zato ključni za podporo prilagajanju in blaženje socialnih učinkov, zlasti ob upoštevanju dvojnega prehoda. Komisija je predložila priporočilo o učinkoviti aktivni podpori zaposlovanju po krizi zaradi COVID-19[9], v katerem države članice poziva, naj razvijejo usklajene svežnje politik, ki združujejo ukrepe za premostitev pomanjkanja znanj in spretnosti ter se posameznikom pomagajo uspešno znajti v zelenem in digitalnem prehodu. Ti svežnji bi bili sestavljeni iz treh delov: (i) časovno omejenih in dobro zasnovanih spodbud za zaposlovanje in prehode med zaposlitvami ter podpore podjetništvu, (ii) priložnosti za izpopolnjevanje in preusposabljanje, povezanih s potrebami trga dela in (iii) okrepljene podpore zavodov za zaposlovanje. Hkrati je socialna zaščita v euroobmočju po zdravstveni in gospodarski krizi ter za zagotavljanje pravičnega dvojnega prehoda še naprej ključnega pomena za povezanost tega območja. Evropski steber socialnih pravic[10] ostaja vodilo za ukrepe na področju zaposlovanja, znanj in spretnosti ter socialne politike, ki spodbujajo navzgor usmerjeno ekonomsko in socialno konvergenco ter boljše delovne in življenjske pogoje v državah članicah. Akcijski načrt za evropski steber socialnih pravic, sprejet marca 2021, določa tri krovne cilje EU glede (i) zaposlovanja, (ii) izobraževanja odraslih in (iii) zmanjšanja

---

[7] Direktiva (EU) 2019/1023 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o okvirih preventivnega prestrukturiranja, odpustu dolgov in prepovedih opravljanja dejavnosti ter ukrepih za povečanje učinkovitosti postopkov glede prestrukturiranja, insolventnosti in odpusta dolgov ter o spremembi Direktive (EU) 2017/1132 (Direktiva o prestrukturiranju in insolventnosti) (UL L 172, 26.6.2019, str. 18).

[8] Voditelji EU so na vrhu držav euroobmočja 25. junija 2021 poudarili svojo politično podporo uniji kapitalskih trgov in pozvali k hitremu izvajanju akcijskega načrta za unijo kapitalskih trgov.

[9] Priporočilo Komisije (EU) 2021/402 z dne 4. marca 2021 o učinkoviti aktivni podpori zaposlovanju (EASE) po krizi zaradi COVID-19 (UL L 80, 8.3.2021, str. 1).

[10] Medinstitucionalna razglasitev evropskega stebra socialnih pravic (UL C 428, 13.12.2017, str. 10).

revščine do leta 2030[11], h katerim bodo prispevali ukrepi politike, priporočeni v nadaljevanju. Voditelji EU so te cilje pozdravili na socialnem vrhu v Portu 8. maja 2021 in na zasedanju Evropskega sveta 24. in 25. junija 2021.

(13) Države članice so s finančno in politično podporo mehanizma za okrevanje in odpornost oblikovale ambiciozne načrte reform in naložb. Izboljšanje kakovosti institucij, zlasti s krepitvijo upravne zmogljivosti, bo ključnega pomena za zagotovitev hitrega črpanja s tem povezanih sredstev, ob hkratnem preprečevanju podvajanja in poseganja v druge instrumente EU. Države članice lahko okvirne pogoje za zasebne naložbe izboljšajo z izboljšanjem poslovnega okolja. Ohranjanje in krepitev odpornosti dobavne verige na enotnem trgu z odkrivanjem in odpravljanjem pomanjkanja in ozkih grl v oskrbi bo skupaj z odprtimi trgi, konvergenco standardov, večjo diverzifikacijo, krožnostjo in učinkovito rabo virov ključnega pomena za zagotovitev nemotenega delovanja enotnega trga. Priporočilo Sveta o ekonomski politiki euroobmočja iz leta 2021 z dne 13. julija 2021, ki poziva k nadaljnjemu povezovanju enotnega trga blaga in storitev, vključno z enotnim digitalnim trgom, z odpravo nepotrebnih omejitev, izboljšanjem nadzora trga in zagotavljanjem zadostne upravne zmogljivosti, ostaja relevantno.

(14) Zaradi predhodnih reform je bančni sektor ob spoprijemanju z resnimi gospodarskimi težavami pokazal splošno odpornost. Obsežna podpora politike na najnižji točki krize in trdno okrevanje v letu 2021 sta doslej zmanjševala zaskrbljenost glede šibkejših bilanc stanja podjetij. Kljub temu bi se kakovost sredstev bank v euroobmočju utegnila nekoliko poslabšati. Pravočasno spremljanje tveganj, proaktivno sodelovanje z dolžniki in aktivno upravljanje nedonosnih posojil so pomembni za ohranitev sposobnosti bank za financiranje okrevanja gospodarstva.

(15) Gospodarska velikost in povezanost euroobmočja ter ukrepi, sprejeti za odziv na krizo, so bili med krizo zaradi COVID-19 stabilizacijski dejavniki po vsem svetu. Glede na medsebojno povezanost gospodarstev bodo morale države članice euroobmočja v prihodnjih letih izvesti dogovorjene naložbe in reforme, da bodo iz krize izšle močnejše, hkrati pa še poglobiti institucionalno ureditev euroobmočja, da se poveča njegova odpornost na prihodnje pretrese in okrepi položaj na mednarodnem prizorišču. Gospodarska in finančna gibanja v naprednih tržnih gospodarstvih in tržnih gospodarstvih v vzponu imajo prek številnih kanalov neposredne učinke na euroobmočje, vključno s politiko zdravja in cepljenja, denarno politiko, finančnimi tokovi, svetovnimi vrednostnimi verigami in trgovino. Omejitve v svetovnih dobavnih verigah, ki so se pojavile z okrevanjem, dodatno dokazujejo vse večjo povezanost svetovnega gospodarstva. Medtem se je presežek na tekočem računu euroobmočja še naprej postopno zmanjševal in se je približal ravni, na katero kažejo temeljni kazalniki. Krepitev mednarodne vloge eura, ki je v zadnjih letih ostala na splošno stabilna, vključno z razvojem digitalnega eura, bi lahko okrepila

[11] EU se je zavezala k naslednjim krovnim ciljem EU do leta 2030: vsaj 78 % prebivalstva, starega od 20 do 64 let, bi moralo biti zaposlenega; vsaj 60 % ljudi, starih od 25 do 64 let, bi moralo vsako leto sodelovati v učnih dejavnostih; število ljudi, ki jim grozi revščina ali socialna izključenost, pa bi se moralo v primerjavi z letom 2019 zmanjšati za vsaj 15 milijonov.

gospodarsko in finančno avtonomijo euroobmočja in Unije ter izboljšala svetovno finančno stabilnost.

(16) Poglabljanje EMU ostaja bistvenega pomena. Bančna unija in unija kapitalskih trgov sta projekta, ki se medsebojno krepita in spodbujata rast, zaščito finančne stabilnosti ter podporo pravi ekonomski in monetarni uniji. Zapolnjevanje preostalih vrzeli bi dodatno povečalo stabilnost in odpornost euroobmočja, pripomoglo k razcvetu gospodarstev euroobmočja in okrepilo mednarodno vlogo eura. Dokončanje bančne unije ostaja bistvenega pomena skupaj s pravočasno ratifikacijo sporazuma o spremembi Pogodbe o ustanovitvi evropskega mehanizma za stabilnost in z unijo kapitalskih trgov. S tem se bo podprl tudi zeleni in digitalni prehod, ki zahteva pomembne naložbe. Vrh držav euroobmočja 25. junija 2021 je ponovno poudaril zavezanost k dokončanju bančne unije in pozval Euroskupino (v vključujoči sestavi), naj se nemudoma in soglasno dogovori o postopnem in časovno omejenem delovnem načrtu za vse nerešene elemente. Pozval je tudi k hitremu izvajanju akcijskega načrta za unijo kapitalskih trgov v skladu s prednostnimi nalogami iz sklepov Sveta z dne 3. decembra 2020. Priporočilo Sveta o ekonomski politiki euroobmočja za leto 2021 z dne 13. julija 2021, v katerem poziva k dokončanju EMU in krepitvi mednarodne vloge eura, ostaja relevantno –

PRIPOROČA, da države članice euroobmočja v obdobju 2022–2023 vsaka posebej, med drugim z izvajanjem svojih načrtov za okrevanje in odpornost, in skupaj v okviru Euroskupine, ukrepajo tako, da:

1. nadaljujejo z uporabo in usklajevanjem nacionalnih fiskalnih politik v državah članicah za učinkovito podporo trajnostnemu in vključujočemu okrevanju. Ohranjajo zmerno spodbujevalno fiskalno naravnanost v letu 2022 v celotnem euroobmočju, ob upoštevanju nacionalnih proračunov in financiranja, ki ga zagotavlja mehanizem za okrevanje in odpornost. Postopno preusmerjajo fiskalne ukrepe v naložbe, ki spodbujajo trajnostno in vključujoče okrevanje, skladno z zelenim in digitalnim prehodom, pri čemer se posebna pozornost nameni kakovosti proračunskih ukrepov. Ohranjajo prožnost fiskalne politike, da se bo mogoče odzvati, če se bodo tveganja zaradi pandemije ponovila. Prilagajajo fiskalne politike z upoštevanjem stanja okrevanja, vzdržnosti javnih financ ter potrebe po zmanjšanju gospodarskih, socialnih in ozemeljskih razlik. Ko bodo gospodarske razmere to omogočale, izvajajo fiskalne politike, namenjene doseganju preudarnih srednjeročnih fiskalnih položajev in zagotavljanju vzdržnosti dolga ob krepitvi naložb.

2. Spodbujajo politike, ki obravnavajo agresivno davčno načrtovanje, davčne utaje in izogibanje davkom, da se zagotovijo pravični in učinkoviti davčni sistemi. Si prizadevajo za omejitev škodljive davčne konkurence, tudi z izvajanjem globalne rešitve, ki temelji na soglasju, za obravnavanje davčnih izzivov, ki izhajajo iz digitalizacije in globalizacije gospodarstva. Zmanjšajo davčni primež stroškov dela in spodbujajo prehod z obdavčitve dela na davke, ki so manj izkrivljajoči. Z nujnih ukrepov preidejo na ukrepe za okrevanje na trgih dela z zagotavljanjem učinkovitih aktivnih politik trga dela, ki: (i) podpirajo prehajanje med zaposlitvami, zlasti v zeleno in digitalno gospodarstvo, (ii) združujejo ukrepe, ki odpravljajo pomanjkanje znanj in spretnosti, krepijo izpopolnjevanje in preusposabljanje, zagotavljajo ciljno usmerjene spodbude za zaposlovanje in (iii) krepijo zmogljivost javnih zavodov za zaposlovanje za odpravljanje neusklajenosti na trgu dela. Krepijo vključujoče in kakovostne sisteme izobraževanja in usposabljanja. Spodbujajo vključevanje ranljivih skupin, zlasti mladih in žensk, na trg dela, zagotavljajo ustrezne delovne pogoje in obravnavajo segmentacijo trga dela, razvijajo in po potrebi prilagajajo

sisteme socialne zaščite za obravnavanje izzivov, ki se pojavljajo po krizi zaradi COVID-19. Zagotavljajo dejansko vključenost socialnih partnerjev v oblikovanje politik ter krepijo socialni dialog in kolektivna pogajanja. Zagotavljajo izmenjavo dobrih praks na trgu dela in socialne politike, ki povečujejo ekonomsko in socialno odpornost, ter približevanje tem praksam.

3. Spremljajo učinkovitost svežnjev podpore politikam za podjetja, se usmerijo na bolj ciljno usmerjeno podporo za solventnost podjetij, sposobnih preživetja, ki so se med pandemijo znašla v težavah, in v večji meri uporabljajo instrumente lastniškega kapitala. Sprejmejo ukrepe za povečanje zmogljivosti insolvenčnih okvirov za učinkovito in pravočasno obravnavanje stečajev in prestrukturiranja dolga, čim bolj povečajo ohranjanje vrednosti ter spodbujajo učinkovito razporejanje kapitala in čezmejnih naložb. Napredujejo pri poglabljanju unije kapitalskih trgov, vključno s hitrim dogovorom o zakonodajnih predlogih Komisije za podporo financiranju gospodarstva in povečanje naložbenih priložnosti za podjetja in posameznike ter odpravo čezmejnih ovir za naložbe na enotnem trgu.

4. Še naprej krepijo nacionalne institucionalne okvire in izvajajo reforme za odpravo ozkih grl za naložbe in prerazporeditev kapitala ter zagotavljajo učinkovito in pravočasno uporabo sredstev Unije. Zmanjšajo upravno breme za podjetja in izboljšajo poslovno okolje. Okrepijo učinkovitost in stopnjo digitalizacije javne uprave. Izboljšajo upravljanje javnih financ, tudi s pripravo zelenega proračuna in učinkovitimi okviri za upravljanje javnih naložb, ter uporabljajo preglede porabe za izboljšanje strukture javnih financ, zlasti kakovosti javnih naložb, naložb v ljudi ter znanja in spretnosti, ter za boljše usmerjanje javnofinančnih odhodkov na potrebe za okrevanje in odpornost.

5. Zagotavljajo makrofinančno stabilnost in ohranjajo kanale kreditiranja za gospodarstvo ter še naprej obravnavajo nedonosna posojila, med drugim s spremljanjem kakovosti sredstev, pravočasnim in proaktivnim sodelovanjem z dolžniki v težavah (zlasti tistimi, ki so sposobni preživetja) in nadaljnjim razvojem sekundarnih trgov za nedonosna posojila. Nadaljujejo delo v zvezi z dokončanjem bančne unije s postopnim in časovno omejenim delovnim načrtom ter krepitvijo mednarodne vloge eura. Še naprej podpirajo raziskovalno delo v zvezi z morebitno uvedbo digitalnega eura.

V Bruslju,

Za Svet
predsednik